

नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग

केन्द्रीय कार्यालय

बालुवाटार, काठमाडौं

फोन : ४४११४०७

एक्सचेन्ज : ४४१९८०४/५/७

४४१०२०१/४१०१५८/४११२५०

फ्याक्स : ४४१४५५२

E-mail : bfr_refinance@nrb.org.np

Website : www.nrb.org.np

पोष्ट बक्स : ७३

पत्रसंख्या: बै.वि.नि.वि./पुनरकर्जा/०७७/०७८

मिति २०७८/०३/११

सूचना

इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” “ग” र “घ” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु

महाशय,

यस बैंकबाट उपलब्ध गराइने पुनरकर्जा सुविधासंग सम्बन्धित “नेपाल राष्ट्र बैंक पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७” मा दोस्रो संशोधन गरी संलग्न बमोजिमको “नेपाल राष्ट्र बैंक पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७, दोस्रो संशोधन सहित” जारी गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु गराउनु हुन सूचित गरिन्छ।

भवदीय,

कार्यकारी निर्देशक

नेपाल राष्ट्र बैंक
पुनरर्जा कार्यविधि, २०७७
(दोस्रो संशोधन सहित)

नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग

विषय सूची

पेज नं.

	परिच्छेद-१	
(१)	संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ	१
(२)	परिभाषा	१
	परिच्छेद-२	
(३)	पुनरकर्जाको श्रोत	२
(४)	पुनरकर्जाको जोखिम व्यहोर्ने कोषको श्रोत	२
(५)	पुनरकर्जाको वर्गीकरण	२
(६)	पुनरकर्जाको ब्याजदर	३
(७)	पुनरकर्जाको अवधि	३
(८)	पुनरकर्जा सुविधाको सीमा	३
	परिच्छेद-३	
(९)	पुनरकर्जा प्रदान गर्ने प्रक्रिया	४
(१०)	ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जा सम्बन्धी व्यवस्था	५
	परिच्छेद-४	
(११)	पुनरकर्जाको लागि आवेदन दिन पाउने इजाजतपत्रप्राप्त संस्था	७
(१२)	पुनरकर्जा सुविधाका लागि योग्य कर्जाहरू	७
(१३)	पुनरकर्जा सुविधाका लागि अयोग्य कर्जाहरू	९
	परिच्छेद-५	
(१४)	पुनरकर्जा अनुगमन तथा निरीक्षण	९
	परिच्छेद-६	
(१५)	इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको जिम्मेवारी	१०
	परिच्छेद-७	
(१६)	पुनरकर्जासम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरू	११
	परिच्छेद-८	
(१७)	दण्ड र जरिवाना	१२
(१८)	बाधा अड्काउ फुकाउ	१२
(१९)	बचाउ	१२
	अनुसूचीहरू १-५ सम्म	१३-३०

नेपाल राष्ट्र बैंक

पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७ (दोस्रो संशोधन सहित)

कोभिड-१९ ले अर्थतन्त्रमा पारेको प्रभावलाई सम्बोधन गरी उद्योग, पेशा, व्यवसायको पुनरुत्थानमा सहयोग पुर्याउन पुनरकर्जामा पहुँच अभिवृद्धि गरी विद्यमान पुनरकर्जा सुविधालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ११० को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि बनाइएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “नेपाल राष्ट्र बैंक पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७” रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मितिबाट लागू हुनेछ ।*
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा -
  - (१) ‘**बैंक**’ भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल राष्ट्र बैंक सम्झनु पर्छ ।
  - (२) ‘**सञ्चालक समिति**’ भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकको सञ्चालक समिति सम्झनुपर्छ ।
  - (३) ‘**ब्याज अनुदान कार्यविधि**’ भन्नाले नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत सहूलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदानसम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७५ सम्झनुपर्छ ।
  - (४) ‘**पुनरकर्जा**’ भन्नाले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रवाह गरेको कर्जाको सुरक्षणमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट उपलब्ध गराइने कर्जा सम्झनुपर्छ ।
  - (५) ‘**असल कर्जा**’ भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएको कर्जा वर्गीकरणसम्बन्धी निर्देशनबमोजिमको असल कर्जा सम्झनुपर्छ ।
  - (६) ‘**इजाजतपत्रप्राप्त संस्था**’ भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त गरेका ‘क’, ‘ख’ ‘ग’ र ‘घ’ वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्झनुपर्छ ।
  - (७) ‘**लघु, घरेलु तथा साना उद्यम कर्जा**’ भन्नाले उद्यमी स्वयं कारोवार तथा व्यवसायमा संलग्न भई सञ्चालन गरिएका उद्यम, व्यापार तथा व्यवसायमा प्रवाह भएको रु १५ लाखसम्मको कर्जा सम्झनुपर्छ ।

* यो कार्यविधि मिति २०७७/०३/२५ मा स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ ।

परिच्छेद-२
पुनरकर्जाको वर्गीकरण, ब्याजदर र अवधि

३. **पुनरकर्जाको श्रोत :** कृषि तथा उद्योग क्षेत्रको विकासको लागि छुट्याइएको 'विकास कोष' लगायत यस कार्यविधिको बुँदा नं. ४ अनुसारका अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकमलाई पुनरकर्जाको जोखिम व्यहोर्ने कोषको रूपमा उपयोग गरिनेछ । कोभिड-१९ ले अर्थतन्त्रमा पारेको असरलाई सम्बोधन गर्न थप श्रोत आवश्यक पर्ने भएकोले पुनरकर्जा प्रयोजनको लागि प्राप्त हुने कुल श्रोत रकमको अधिकतम पाँच गुणासम्म बैंकले पुनरकर्जा प्रदान गर्न सक्ने गरी सीमा तोकिएको छ । कोभिड-१९ को असर न्यून भएसँगै यस सीमालाई क्रमशः घटाउँदै कोषमा उपलब्ध श्रोतको आधारमा पुनरकर्जा सुविधा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. **पुनरकर्जाको जोखिम व्यहोर्ने कोषको श्रोत:**
पुनरकर्जाको जोखिम व्यहोर्ने कोषको श्रोतको रूपमा देहायका रकमहरू रहने छन् ।
- (१) बैंकमा विद्यमान रहेको विकास कोषको रकम,
  - (२) सञ्चालक समितिले तोकेका बैंकका अन्य कोषको रकम,
  - (३) दातृ निकायबाट प्राप्त भई नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्रदान भएका रकम,
  - (४) नेपाल सरकारले प्रदान गरेको रकम ।
५. **पुनरकर्जाको वर्गीकरण:** बैंकबाट प्रदान गरिने पुनरकर्जालाई देहायबमोजिम वर्गीकरण गरिएको छ ।
- (१) **लघु, घरेलु तथा साना उद्यम पुनरकर्जा**
उद्यमी स्वयंसंलग्न भई सञ्चालन गरिएका उद्यम, व्यापार तथा व्यवसायमा प्रवाह भएको रु.१५ लाखसम्मको कर्जा सुविधाको लागि प्रदान गरिने पुनरकर्जालाई लघु, घरेलु तथा साना उद्यम पुनरकर्जा मानिनेछ ।
  - (२) **विशेष पुनरकर्जा**
बैंकले समय समयमा कुनै क्षेत्र विशेषलाई विशेष प्राथमिकता दिने गरी प्रदान गरिने पुनरकर्जालाई विशेष पुनरकर्जा मानिनेछ । यस अन्तर्गत हाल कायम रहेको निर्यात, महिला उद्यमी, फरक ढङ्गले सक्षम व्यक्तिले सञ्चालन गरेका उद्यम/व्यवसाय, प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित क्षेत्र, स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था, अस्पताल वा उद्योगहरूलाई लिक्विड अक्सिजन प्लाण्ट तथा अक्सिजन प्लाण्ट स्थापना गर्न तथा दश मेगावाट भन्दा साना जलविद्युत् आयोजनाहरूमा प्रदान गरिएको पुनरकर्जाहरूलाई मानिनेछ ।

(३) साधारण पुनरकर्जा

बुँदा नं. १ र २ को वर्गीकरणमा नपरेका र बैंकले समय समयमा तोकेको सबै पुनरकर्जाहरूलाई साधारण पुनरकर्जा मानिनेछ ।

६. पुनरकर्जाको ब्याजदर:

(१) पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले बैंकलाई तिर्नुपर्ने ब्याजदर र सम्बन्धित ग्राहक/ऋणीहरूबाट लिने ब्याजदर बैंकले समयसमयमा तोकेबमोजिम हुनेछ । पुनरकर्जाका लागि हाल विद्यमान ब्याजदर देहायबमोजिम तोकिएको छ ।

क्र.सं.	पुनरकर्जाको प्रकार	नेपाल राष्ट्र बैंकले लिने ब्याजदर	इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले ग्राहकबाट लिने ब्याजदर
१.	लघु, घरेलु तथा साना उद्यम पुनरकर्जा	२	५
२.	विशेष पुनरकर्जा*	१	३
३.	साधारण पुनरकर्जा	३	५

* विशेष पुनरकर्जामा यसअघि कुनै कर्जा विशेषलाई छुट्टै पुनरकर्जा दर तोकिएको अवस्थामा सोही दर लागू हुनेछ ।

७. पुनरकर्जाको अवधि:

- (१) एकमुष्ट रुपमा प्रदान गरिने पुनरकर्जाको अवधि बढीमा एक वर्षको हुनेछ र यस्तो कर्जा नवीकरण हुने छैन ।
- (२) ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जाको हकमा कोभिड-१९ बाट अति प्रभावित भनी बैंकले तोकेका क्षेत्रका ग्राहक ऋणीको लागि लिक्विड अक्सिजन प्लाण्ट तथा अक्सिजन प्लाण्ट स्थापना गर्न स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था, अस्पताल वा उद्योगहरूलाई र निजी क्षेत्रबाट संचालन भएका आर्थिक रूपले सङ्कटग्रस्त जलबिद्युत् आयोजनाका समस्या सम्बन्धमा अध्ययन गर्न गठित समितिको प्रतिवेदनले पहिचान गरेका दश मेगावाट भन्दा साना जलबिद्युत् आयोजनालाई बढीमा एक वर्ष र मध्यम तथा न्यून प्रभावित क्षेत्र भनी बैंकले तोकेका ग्राहक ऋणीको लागि छ महिना अवधिको हुनेछ । नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ ले तोकेको व्यवस्थानुसार बैंकले यस्तो पुनरकर्जा नवीकरण गर्न सक्नेछ ।

८. पुनरकर्जा सुविधाको सीमा:

- (१) बैंकबाट आह्वान गरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई एकमुष्ट प्रदान हुने प्रति ग्राहक पुनरकर्जाको अधिकतम सीमा रु ५ करोड हुनेछ । यसरी एकमुष्ट प्रदान गरिने पुनरकर्जा रकम कुल पुनरकर्जा प्रदान गर्न सकिने रकमको ७० प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- (२) बैंकले ग्राहक अनुसार मूल्याङ्कन गरी उपलब्ध गराउने पुनरकर्जाको प्रति ग्राहक अधिकतम सीमा रु.२० करोडसम्म हुनेछ । तर, स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था, अस्पताल वा उद्योगहरूलाई लिक्विड अक्सिजन प्लाण्ट स्थापना गर्न प्रदान गरिने कर्जाको हकमा प्रति ग्राहक ऋणी रु ५० करोडसम्म पुनरकर्जा प्रदान गर्न यस व्यवस्थाले बाधा पुगेको

मानिनेछैन । यसरी ग्राहक अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जा रकम कुल पुनरकर्जा प्रदान गर्न सकिने रकमको २० प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।

- (३) बैंकबाट आह्वान गरी इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई प्रदान गरिने पुनरकर्जा रकम कुल पुनरकर्जा प्रदान गर्न सकिने रकमको १० प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।

तर, बुँदा नं. १, २ र ३ मा उल्लेखित सीमालाई गभर्नरले पुनरकर्जाको माग, आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-३

पुनरकर्जा प्रदान गर्ने प्रक्रिया

९. **पुनरकर्जा प्रदान गर्ने प्रक्रिया:** इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रदान गरेको असल कर्जाको सुरक्षणमा बैंकले देहायबमोजिमको प्रक्रियाबाट पुनरकर्जा प्रदान गर्नेछ ।

- (१) प्रति ग्राहक रु १५ लाख सम्मको लघु, घरेलु तथा साना उद्यम पुनरकर्जा, रु ५ करोड रुपैयाँसम्मका विशेष र साधारण पुनरकर्जा इजाजतपत्रप्राप्त 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई एकमुष्ट रूपमा प्रदान गरिनेछ ।
- (२) बुँदा नं.१ बमोजिमका पुनरकर्जाहरू प्रदान गर्दा देहायबमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरिनेछ ।
- (क) एकमुष्ट रूपमा प्रदान गरिने पुनरकर्जाको लागि बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूबाट आवेदन आह्वान गर्नेछ ।
- (ख) उक्त आह्वानमा तोकिएको समयावधि भित्रमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्ना प्रत्येक शाखाहरूबाट लघु, घरेलु तथा साना उद्यम, विशेष र साधारण पुनरकर्जा पाउने ऋणीका लागि प्रतिशाखा न्यूनतम पाँच ग्राहकले सुविधा पाउनेगरी अनुसूची-१ मा उल्लिखित विवरण समावेश गरी निवेदन पेश गर्न सक्नेछन् ।
- (ग) एकमुष्ट पुनरकर्जाको लागि निवेदन पेश गर्न तोकिएको म्याद समाप्त भएको एक महिनाभित्र बैंकले पुनरकर्जा सम्बन्धी निर्णय गर्नेछ । यसरी पुनरकर्जा स्वीकृत गर्दा पूर्ण वा आंशिक रूपमा पुनरकर्जा स्वीकृत गर्न सकिनेछ ।
- (घ) एकमुष्ट पुनरकर्जा स्वीकृत भएपछि सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामा सो रकमको प्रवाह बजारको अवस्था, इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको तरलताको अवस्था आदिलाई दृष्टिगत गरी विभिन्न समय-अन्तरालमा अलग अलग किस्तामा उपलब्ध गराउने गरी वितरणको तालिका बनाई सोही अनुसार प्रवाह हुनेछ ।
- (ङ) स्वीकृत पुनरकर्जा रकम भुक्तानी हुनुअघि इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको अख्तियार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक कागजात सहित तमसुक (अनुसूची-२) लगायतका सम्बन्धित कागजातमा हस्ताक्षर गर्नुपर्नेछ । यस्तो अख्तियारी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको प्रमुख कर्जा अधिकृत वा सो भन्दा माथिल्लो स्तरको कर्मचारीलाई प्रदान भएको हुनुपर्नेछ ।

- (च) तमसुकको प्रक्रिया सम्पन्न भई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले भुक्तानी प्राप्त गरे पश्चात सम्बन्धित सबै ग्राहकलाई पुनरकर्जा बापत प्रदान गर्नुपर्ने ब्याजदर सुविधा पुनरकर्जा अवधिभर प्रदान गर्नुपर्नेछ ।
- (३) इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई एकमुष्ट रुपमा देहायको प्रक्रिया अवलम्बन गरी पुनरकर्जा उपलब्ध गराइने छ ।
- (क) पुनरकर्जाको लागि बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूबाट आवेदन आह्वान गर्नेछ ।
- (ख) उक्त आह्वानमा तोकिएको समयावधिभित्र पुनरकर्जा आवश्यक पर्ने इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाले अनुसूची-१क अनुसारको निवेदन पेश गर्न सक्नेछन् ।
- (ग) एकमुष्ट पुनरकर्जाको लागि निवेदन पेश गर्न तोकिएको म्याद समाप्त भएको एक महिनाभित्र बैंकले पुनरकर्जा सम्बन्धी निर्णय गर्नेछ । यसरी पुनरकर्जा स्वीकृत गर्दा पूर्ण वा आंशिक रूपमा स्वीकृत गर्न सकिनेछ ।
- (घ) एकमुष्ट पुनरकर्जा स्वीकृत भएपछि सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका संस्थामा सो रकमको प्रवाह, बजारको अवस्था, संस्थाको तरलताको अवस्था आदिलाई दृष्टिगत गरी एकै पटक वा विभिन्न समय-अन्तरालमा अलग अलग किस्तामा प्रवाह गर्न सकिनेछ ।
- (ङ) बैंकबाट स्वीकृत रकम भुक्तानी हुनुअघि सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका संस्थाले बैंक समक्ष आवश्यक कागजात सहित तमसुक (अनुसूची-२क) लगायतका प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्नेछ ।
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाको अख्तियार प्राप्त अधिकारीले तमसुक लगायतका सम्बन्धित कागजातमा हस्ताक्षर गर्नुपर्नेछ । यस्तो अख्तियारी इजाजतपत्रप्राप्त 'घ' वर्गका संस्थाको प्रमुख कर्जा अधिकृत वा सो भन्दा माथिल्लो स्तरको कर्मचारीलाई प्रदान भएको हुनुपर्नेछ ।
- (छ) तमसुकको प्रक्रिया सम्पन्न भई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले भुक्तानी प्राप्त गरे पश्चात यस्तो पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने संस्थाले प्राप्त श्रोतको आधारमा सम्पूर्ण ऋणीको ब्याजदर कम हुने गरी ब्याजदरमा समायोजन गर्नुपर्नेछ ।

१०. ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जा सम्बन्धी व्यवस्था : बैंकले ग्राहकको वित्तीय अवस्था लगायतको विश्लेषण गरी प्रदान गरिने पुनरकर्जा सम्बन्धमा देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (१) ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने साधारण पुनरकर्जा तथा विशेष पुनरकर्जा यस कार्यविधिको बुँदा नं. १२ को उपबुँदा नं. (२) र (३) मा तोकिएको उद्योग/व्यवसायमा प्रवाह भएको रु.२० करोडसम्मका कर्जाको लागि प्रदान गरिने छ ।
- (२) पुनरकर्जाका लागि आवेदन दिँदा संलग्न गर्नुपर्ने कागजात तथा विवरण :

- (क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा सुविधा प्राप्त गर्नका लागि ग्राहक ऋणी सम्बन्धी देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरी आवेदन (अनुसूची-१ख) पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (१) ग्राहक ऋणीले पुनरकर्जा सुविधाको लागि पेश गरेको निवेदन,
  - (२) कम्पनीको लेखापरीक्षण गरिएको पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण,
- तर, कम्पनीको व्यापारिक उत्पादन (Commercial Operation) शुरु भई वा नभई संचालनको तीन वर्ष नपुगेका कम्पनीको हकमा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको आन्तरिक लेखा परिक्षण विभागबाट कर्जा सदुपयोग भएको प्रमाणित भई आएमा न्यूनतम एक पूर्ण आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरणको आधारमा समेत पुनरकर्जा प्रदान गर्न उपरोक्त व्यवस्थाले बाधा पुगेको मानिने छैन ।
- (३) पछिल्लो आर्थिक वर्षको कर चुक्ता वा कर विवरण दाखिला प्रमाणपत्र,
  - (४) कम्पनी सम्बन्धी कर्जा सूचना केन्द्रको विवरण,
  - (५) कायम ब्याजदर देखिने System Generated Customer Liability Report,
  - (६) निर्यात पुनरकर्जाको हकमा निर्यात सम्बन्धी कागजात
    - (क) विगत वर्षहरूमा भएको निर्यात र विदेशी मुद्रा आर्जन भएको पुष्टि हुने कागजात ।
    - (ख) निर्यात व्यवसाय पुष्टि हुने अन्य कागजात ।
  - (७) ग्राहक ऋणीले यस भन्दा अगाडि उपयोग गरेको पुनरकर्जा सुविधाको रकम तथा अवधि सम्बन्धी विवरण समेत आवेदनमा खुलाउनु पर्नेछ ।
  - (८) ग्राहक ऋणीले अन्य इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत पुनरकर्जा सुविधा उपयोग नगरेको सम्बन्धमा स्व:घोषणा ।
  - (९) रोजगारी सृजना, विदेशी मुद्रा आर्जन लगायत अर्थतन्त्रमा पुऱ्याएको योगदान सहितको कम्पनीको संक्षिप्त विवरण ।
  - (१०) ग्राहक ऋणीले कुनै पनि किसिमको ब्याज अनुदान प्राप्त सहूलियतपूर्ण कर्जा तथा अनुदान प्राप्त नगरेको सम्बन्धमा स्व:घोषणा ।
  - (११) दश मेगावाट भन्दा साना जलविद्युत् आयोजनाहरूको हकमा पुनरकर्जा आवश्यकता सम्बन्धमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सिफारिस पत्र ।
- (ख) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जाको आवेदन पेश गर्दा ग्राहक ऋणीको कर्जा वर्गीकरण, कर्जा प्रवाह मिति, कर्जा भुक्तान मिति र कर्जाको ब्याजदर स्पष्टरूपमा खुलाउनुको अतिरिक्त कुन प्रकारको पुनरकर्जाको लागि आवेदन पेश गरेको हो सो व्यहोरा अनुसूची-३ बमोजिम स्पष्टरूपमा किटान गर्नुपर्ने छ ।

- (ग) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जाको लागि आवेदन दिँदा पुनरकर्जाको लागि तोकिएका क्षेत्रभित्र रहेर मात्र आवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (घ) ग्राहक ऋणीलाई ब्याजदरको कारणबाट सहुलियत प्राप्त हुने हुँदा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जाको आवेदन दिँदा सिमित ग्राहकलाई मात्र सहुलियत प्राप्त हुने गरी पुनरकर्जा माग गर्न पाइने छैन ।
- (३) पुनरकर्जा प्रदान गर्ने आधारहरु: बैंकले देहाय बमोजिमको कागजात तथा प्रक्रिया पुरा भए नभएको यकिन गरी पुनरकर्जा स्वीकृतिको कारवाही अगाडि बढाउनु पर्नेछ :-
- (१) ग्राहक ऋणीको सम्पूर्ण वित्तीय विवरण लगायत कागजात पेश भए/नभएको ।
- (२) ग्राहक ऋणीले पुनरकर्जा प्राप्त गर्न पेश गरेको पछिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पेश गरेको विवरण रुजु भए/नभएको ।
- (३) ग्राहक ऋणीको व्यवसाय/कारोबार/परियोजना अर्थतन्त्रमा योगदान पुऱ्याउने तथा समग्ररूपमा औचित्यपूर्ण भए/नभएको ।
- (४) ग्राहक ऋणीको व्यवसाय/कारोबार/परियोजनाको वित्तीय अवस्थानुसार पुनरकर्जाको ब्याजदरबाट प्राप्त हुने सहुलियत प्रदान गर्न उचित भए/नभएको ।
- (५) इजाजतपत्रप्राप्त संस्था तथा ग्राहक ऋणीको हकमा तोकिएका अन्य शर्त पालना भए/नभएको ।

परिच्छेद-४

पुनरकर्जाका लागि आवेदन र योग्यता

११. पुनरकर्जाको लागि आवेदन दिन योग्य इजाजतपत्रप्राप्त संस्था: 'क', 'ख', 'ग' र 'घ' वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरु पुनरकर्जाको लागि आवेदन पेश गर्न योग्य हुनेछन् । तर, देहाय बमोजिमका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरु पुनरकर्जाको लागि आवेदन पेश गर्न योग्य हुने छैनन् ।
- (१) बैंकबाट समस्याग्रस्त घोषणा भएका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरु,
- (२) समस्याग्रस्तबाट मुक्त भएको एक वर्ष पुरा नभएको एवं समस्याग्रस्तबाट मुक्त भई तोकिएको न्यूनतम पुँजीकोष तथा चुक्ता पुँजी पुरा नगरेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरु, र
- (३) बैंकले समय समयमा पुनरकर्जा सुविधा नपाउने गरी तोकेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरु ।
१२. पुनरकर्जाका लागि योग्य कर्जाहरु: पुनरकर्जा सुविधाका लागि देहायबमोजिमका कर्जाहरु योग्य मानिनेछन् ।
- (१) लघु, घरेलु तथा साना उद्यम पुनरकर्जाका लागि देहायबमोजिमका कर्जाहरु योग्य मानिनेछन् ।

- (क) सञ्चालनमा रहेका उद्यम, व्यवसायको लागि प्रदान भएको रु.१५ लाखसम्मका कर्जाहरू,
- (ख) प्राकृतिक प्रकोप वा कुनै महामारीका कारण बन्द रहेतापनि त्यस्तो घटनाअघि सञ्चालनमा रहेका र व्यवसायिक दृष्टिकोणले भविष्यमा सम्भाव्यता रहेका रु.१५ लाखसम्मका कर्जाहरू,
- (ग) प्राकृतिक प्रकोपका कारण पुनरुत्थान गर्नुपर्ने लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीहरूलाई प्रवाह भएका थप कर्जाहरू,
- (घ) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका उद्यमीहरूलाई प्रवाह भएका कर्जाहरू,
- (ङ) कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन, पशुपंछी पालन, ह्याचरी, मत्स्यपालन आदिमा प्रवाहित कर्जाहरू,
- (च) कृषि औजार तथा यन्त्र उत्पादन तथा बिक्रीवितरण,
- (छ) अनुसूची-४ को खण्ड (क) र (ख) मा तोकिएका क्षेत्रमा प्रवाह भएका कर्जाहरू,
- (ज) बैंकले समयसमयमा तोकेका अन्य लघु, घरेलु तथा साना उद्यम कर्जाहरू ।
- (२) विशेष पुनरकर्जाका लागि देहायबमोजिमका कर्जाहरू योग्य मानिनेछन् ।
- (क) सञ्चालनमा रहेका निर्यातजन्य उद्योग, व्यवसायलाई प्रवाह भएका कर्जाहरू,
- (ख) न्यून आय भएका महिला, आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, फरक ठङ्गबाट सक्षम व्यक्तिले सञ्चालन गरेको उद्यम व्यवसायमा प्रवाह भएका कर्जाहरू,
- (ग) रुग्ण उद्योग तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित क्षेत्रमा प्रदान गरिएका कर्जाहरू,
- (घ) वैदेशिक रोजगारीमा जानेलाई प्रवाह भएको कर्जाहरू ,
- (ङ) कोभिड-१९ बाट अति प्रभावित भनी बैंकले तोकेका क्षेत्रमा प्रदान गरिएका कर्जाहरू ,
- (च) दश मेगावाट भन्दा साना जलविद्युत् आयोजनाहरूमा प्रदान गरिएका कर्जाहरू ।
- (३) साधारण पुनरकर्जाका लागि देहायबमोजिमका कर्जाहरू योग्य मानिनेछन् ।
- (क) जलविद्युत परियोजना, कृषि क्षेत्र, पशुपंक्षी तथा मत्स्यपालन व्यवसाय, विदेशमा रोजगारी वा अध्ययन गरी फर्केका युवाहरूले सञ्चालन गरेका उद्योग-व्यवसाय, उत्पादनमूलक उद्योग, पर्यटन उद्योग, निर्माण उद्योग, शिक्षा, स्वास्थ्य, संचार, मनोरञ्जन, हवाई उड्डयन, सार्वजनिक यातायात, औषधि उद्योग, डायग्नोस्टिक सेन्टर, स्वास्थ्यशिक्षण संस्था, अस्पताल, फोहरमैला प्रशोधनसँग सम्बन्धित उद्योगमा प्रवाह भएका कर्जाहरू,
- (ख) पर्यटकीय सम्भावना रहेका तर तुलनात्मक रूपमा विकास हुन नसकेका पर्यटकीय गन्तव्य पाथिभरा, माइपोखरी, भिमेश्वर, कालिञ्चोक, हलेसी, लाडटाड, स्वर्गद्वारी,

मनकामना, मुक्तिनाथ, माथिल्लो मुस्ताङ, महागढीमाई, जनकपुरधाम, धनुषधाम, छिन्नमस्ता, पाँच पोखरी, रारा तथा खप्तड लगायतका क्षेत्रमा पर्यटकीय पुर्वाधार स्थापना गर्न प्रदान गरिएका कर्जाहरू ।

- (ग) कोभिड-१९ लगायत संक्रामक रोगजन्य महामारीको कारण पूर्णक्षमतामा सञ्चालन हुन नसकेका तर, भविष्यमा सञ्चालनको सम्भावना रहेका उद्यमी व्यवसायीले लिएका कर्जाहरू ।
- (घ) अनुसूची-४ मा तोकिएका उद्योगलाई प्रवाहित कर्जाहरू ।

१३. पुनरकर्जाका लागि अयोग्य कर्जाहरू: पुनरकर्जा सुविधाका लागि देहायबमोजिमका कर्जाहरू अयोग्य मानिनेछन् ।

- (१) कुनै उद्यमको लागि नभई व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि प्रवाह भएको ओभरड्राफ्ट कर्जा, घरजग्गा कर्जा, सवारी कर्जा, घरायसी सामग्री कर्जा, मार्जिन कर्जा, सुनचाँदी कर्जा, सामाजिक कर्जा तथा व्यक्तिगत नाममा वा व्यक्तिगत उपभोगका लागि लिइएका कर्जाहरू ।
तर, व्यक्तिगत नाममा कर्जा लिई ट्याक्सी चलाउने, विद्युतीय टेम्पो चलाउने जस्ता स्वरोजगार मुलक कार्य गरी आय आर्जन गरेको विषयमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्था आश्वस्त भएमा त्यस्तो कर्जा अयोग्य मानिनेछैन ।
- (२) व्याज अनुदान प्राप्त सहूलियतपूर्ण कर्जा लगायतका अन्य अनुदान प्राप्त कर्जाहरू ।
- (३) पछिल्लो आर्थिक वर्षको Return on Equity २० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी रहेको उद्योग व्यवसायमा प्रवाहित कर्जाहरू ।
- (४) चुरोट, बिँडी, सिगार, सुती, खैनी, गुट्टा लगायतका सुतीजन्य उद्योग/व्यवसाय र मदिरा तथा मदिराजन्य उद्योग/व्यवसायलाई प्रवाह भएका कर्जाहरू ।
- (५) बैंकले समय समयमा तोकेका अन्य कर्जाहरू ।

परिच्छेद-५

पुनरकर्जा सुविधाको अनुगमन तथा निरीक्षण

१४. पुनरकर्जा अनुगमन तथा निरीक्षण: बैंकबाट प्रदान भएको पुनरकर्जा सुविधाको सदुपयोगिताको लागि देहायबमोजिम अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

- (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको आन्तरिक लेखापरीक्षणले नियमितरूपमा पुनरकर्जाको अनुगमन र सदुपयोगिता निरीक्षण गर्नुपर्नेछ ।
- (२) यस कार्यविधिबमोजिम प्रदान भएको पुनरकर्जाको अनुगमन वा निरीक्षण बैंकको सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले गर्नेछ ।

- (३) बैंकले वा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा सदुपयोगिताको निरीक्षण बाह्य लेखापरीक्षकबाट स्वतन्त्ररूपमा समेत गराउन सक्नेछ । त्यस्तो लेखापरीक्षण खर्च सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले व्यहोर्नुपर्नेछ ।
- (४) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनुगमन तथा निरीक्षण प्रतिवेदन प्रत्येक ६-६ महिनामा बैंकको सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभाग तथा बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-६

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको जिम्मेवारी

१५. **इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको जिम्मेवारी:** पुनरकर्जा सम्बन्धमा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको जिम्मेवारी देहायबमोजिम हुनेछ ।

- (१) पुनरकर्जा सुविधाका लागि पेश हुन आएका कर्जाहरू विद्यमान, ऐन, नियम, बैंकको निर्देशन र संस्थाको कर्जा नीति एवम् मार्गदर्शनको परिधिभित्र रही कर्जा सुविधा प्रदान गर्नुपर्ने कर्तव्य सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको हुनेछ ।
- (२) बैंकबाट पुनरकर्जाको लागि आह्वान भएपछि इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाकोसबै शाखाका ग्राहक ऋणीहरू समावेश हुनेगरी प्रत्येक शाखाबाट कम्तीमा पाँचग्राहकले यो सुविधा उपयोग गर्न पाउनेगरी बैंकसमक्ष आवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (३) पुनरकर्जा सुविधा प्राप्त गर्ने ग्राहक ऋणीहरूको छनोट गर्दा सकभर न्यून आय भएका, व्यवसायमा स्थापित हुने प्रयासमा रहेका, सामाजिक, आर्थिक दृष्टिकोणबाट पछाडि परेका, महिला, दलित, आदिवासी, जनजाती, मधेशी, थारू, मुस्लिम, उत्पीडित वर्ग, अल्पसंख्यक सीमान्तकृत, किसान र फरक ढङ्गले सक्षम व्यक्तिहरूबाट सञ्चालित उद्यम/व्यवसायलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । साथै, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लागि ग्राहक ऋणीहरू छनोट गर्दा कोभिड-१९ बाट प्रभावित ग्राहकहरूलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्नेछ ।
- (४) पुनरकर्जाको लागि ऋणी छनोट गर्दालघु, घरेलु तथा साना उद्यमी, स्वदेशी कच्चा पदार्थ प्रयोग गर्ने उद्यम, आयात प्रतिस्थापन गर्ने उद्योगलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।
- (५) ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने साधारण पुनरकर्जाको लागि औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ ले तोकेको राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त उद्योगहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।
- (६) पुनरकर्जा सुविधाका लागि दोस्रो पटक वा त्यसपछि आवेदन दिँदा नयाँ ग्राहकलाई छनोट गरी सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।
- (७) पुनरकर्जा अनुसारको ब्याजदर सुविधाको जानकारी ऋणीलाई गराउनुपर्नेछ ।

- (८) पुनरकर्जा सुविधाका लागि बैंकसमक्ष निवेदन पेश गर्नुपूर्व सम्बन्धित ऋणीलाई पुनरकर्जा सुविधाका बारेमा जानकारी गराई ऋणीबाट निवेदन लिनुपर्नेछ ।
- (९) साधारण पुनरकर्जा माग गर्ने ग्राहक ऋणीलाई पुनरकर्जाबाट प्राप्त हुने सहूलियतको औचित्यता इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले विश्लेषण गर्नुपर्नेछ । ब्याजदर मार्फत प्राप्त हुने सहूलियतबाट ग्राहक ऋणीको उद्योग व्यवसायमा पुग्ने टेवा, व्यवसायिक निरन्तरता, रोजगारीको सुनिश्चितता आदिको मुल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ । प्राप्त हुने सहूलियतबाट ग्राहक ऋणीलाई लाभांश वितरणलाई प्रोत्साहन हुने गरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा माग गर्न पाईने छैन ।
- (१०) विशेष पुनरकर्जा अन्तर्गत निर्यात पुनरकर्जाको हकमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले ग्राहक ऋणीले वस्तु निर्यात गरी विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको यकिन गर्नुपर्नेछ ।
- (११) पुनरकर्जा सुविधा प्राप्त गरेपश्चात ऋणीलाई उद्यमीको रूपमा स्थापित गराउन र उद्योग/व्यवसायलाई दिगोपना दिन के कस्तो योगदान पुग्न गएको छ, सोको मूल्याङ्कन गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-७

पुनरकर्जासम्बन्धी अन्य व्यवस्था

१६. पुनरकर्जा सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरू: पुनरकर्जा सुविधा सम्बन्धमा देहायका थप व्यवस्थाहरू लागू हुनेछन् ।

- (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा माग गर्दा सबै प्रदेशका ग्राहक ऋणी समेटिने गरी माग गर्नु पर्नेछ ।
- (२) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले चाहेमा तोकिएको भुक्तानी अवधिभन्दा अघि पुनरकर्जा रकम चुक्ता गर्न सक्नेछन् ।
- (३) पुनरकर्जा सुविधा प्राप्त गरिरहेका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले पुनरकर्जाको त्रयमासिक विवरण त्रयमास समाप्त भएको १५ दिनभित्र सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागसमक्ष अनुसूची-५ बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (४) कुनै पनि ऋणीले एक पटकमा एकभन्दा बढी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामार्फत पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गर्न पाउने छैनन् ।
- (५) साधारण पुनरकर्जा प्रदान गर्दा नयाँ व्यवसाय/उद्यमी, युवा, महिला तथा दलित समुदायका उद्यमी, लघु, घरेलु तथा साना उद्यम, पर्यटन तथा निर्यातजन्य उद्योग, उत्पादनमूलक उद्योग, उर्जा, पिछडिएको क्षेत्र र दुर्गम क्षेत्रमा स्थापित व्यवसाय/परियोजनाको आकार, मुनाफाको स्तर, अर्थतन्त्रमा गरेको योगदान, रोजगारी, कर भुक्तानीको अवस्था, पुनरकर्जा प्रदान गर्दा पुनरकर्जा सुविधाबाट उद्योग व्यवसाय विस्तार एवं पुनरुत्थानमा पुग्ने योगदान समेतको आधारमा प्राथमिकीकरण गरिनेछ ।

- (६) पुनरकर्जा सुविधा प्राप्त गर्ने ग्राहकऋणीहरूको नामावली सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले प्रत्येक त्रयमास समाप्त भएको सात दिनभित्र आफ्नो वेबसाइटमार्फत सरोकारवालाको जानकारीका लागि प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।
- (७) सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा तमसुकमा तोकिएको मितिमा पुनरकर्जा भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।
- (८) पुनरकर्जा माग गर्दा पेश गरिएको ग्राहकऋणीको व्यवसाय, परियोजना, कारोबार, वित्तीय विवरण लगायतका विषय विश्लेषणबाट पुनरकर्जा प्रदान गर्न उपयुक्त नदेखिएमा जुनसुकै कारणले आंशिक वा पूर्ण रूपमा पुनरकर्जा प्रदान गर्न इन्कार गर्न सक्ने अधिकार बैंकमा निहित रहनेछ ।

परिच्छेद-८

दण्ड तथा जरिवाना

१७. **दण्ड तथा जरिवाना** : यस कार्यविधि अनुसार प्रदान गरिएको पुनरकर्जा सुविधामा देहायबमोजिम दण्ड, जरिवाना लगाउन सकिनेछ ।
  - (१) पूर्वनिर्धारित मितिमा पुनरकर्जा रकमको साँवा/ब्याज असुलउपर हुन नसकेमा थप एक प्रतिशत (वार्षिक) को पेनाल ब्याजदर सहित सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको बैंक स्थित खाता खर्च (Debit) गरी रकम असुलउपर गरिनेछ । इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले जरिवाना तिरेको मितिले छ महिनासम्म पुनरकर्जाको लागि आवेदन दिन योग्य हुनेछैनन् ।
  - (२) भुट्टा विवरण पेश गरी पुनरकर्जा माग गरेमा वा प्राप्त गरेमा, ग्राहक/ऋणीलाई पुनरकर्जा वापतको ब्याज सहूलियत प्रदान नगरेमा त्यस्तो पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको पुनरकर्जा माग गर्ने पदाधिकारीलाई नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८ बमोजिमको कारवाही गरिनेछ ।
१८. **बाधा अड्काउ फुकाउ** : यस कार्यविधि अनुसार कार्यसम्पादन गर्दा कुनै बाधा अड्चन आएमा गभर्नरले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
१९. **बचाउ** : यो कार्यविधि लागू हुनुभन्दा पहिले भएका पुनरकर्जासम्बन्धी काम कारवाही यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।

***

अनुसूची-१
बुँदा नं. ९ को उपबुँदा २ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित

मिति: ...../...../.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।

विषय: एकमुष्ट पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

महाशय,

त्यस बैंकबाट प्रदान हुने पुनरकर्जा सुविधाका लागि देहायबमोजिमको कर्जा विवरण यसै निवेदन साथ संलग्न गरी पेश गरेका छौं । देहायबमोजिमका कर्जाहरू विद्यमान, ऐन, नियम, नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन र संस्थाको कर्जा नीति एवम् मार्गदर्शनको परिधिभित्र रही प्रवाह भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दै संलग्न कर्जाहरूका लागि पुनरकर्जा माग गर्ने निर्णय सञ्चालक समितिबाट भएको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

भवदीय,

(प्रमुख कार्यकारी अधिकृत)

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम र ठेगाना

अनुसूची-१क

बुँदा नं. ९ को उपबुँदा ३ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित

मिति: ...../...../.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।

विषय: एकमुष्ट पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

महाशय,

त्यस बैंकबाट प्रदान हुने पुनरकर्जा सुविधाका सम्बन्धमा, यस संस्थाबाट विद्यमान, ऐन, नियम, नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन र संस्थाको कर्जा नीति एवम् मार्गदर्शनको परिधिभित्र रही प्रवाह भएका रु..... बराबरको कर्जाहरुको लागि यस संस्थाको सञ्चालक समितिबाट पुनरकर्जा माग गर्ने निर्णय भएकोले सो निर्णयको प्रतिलिपि सहित यो निवेदन पेश गर्दछु ।

भवदीय,

(प्रमुख कार्यकारी अधिकृत)

इजाजतपत्रप्राप्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना

अनुसूची-१ख

बुँदा नं. १० को उपबुँदा २ को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित

मिति: ...../...../.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।

विषय: ग्राहक ऋणी अनुसार पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

महाशय,

त्यस बैंकबाट प्रदान हुने पुनरकर्जा सुविधाका लागि यस बैंक/विकास बैंक/वित्त कम्पनीको ऋणी ..... बाट ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जा माग भएको हुँदा विद्यमान ऐन, नियम, नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन र संस्थाको कर्जा नीति एवम् मार्गदर्शनको परिधिभित्र रही प्रवाह भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दै ऋणी ..... नेपाल राष्ट्र बैंक पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७ अनुसार योग्य रहेकोले पुनरकर्जाको लागि सिफारिस सहित अनुरोध गर्दछु ।

साथै, ऋणीले यस अघि वित्तीय प्रणालीबाट देहाय बमोजिमको पुनरकर्जा सुविधा उपयोग गरेको देखिन्छ ।

यस अघि पुनरकर्जा लिएको विवरण

ऋणीको नाम: ... ..

क्र.सं.	पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त संस्था	पुनरकर्जा प्राप्त मिति	पुनरकर्जा भुक्तानी मिति	रकम रु.	पुनरकर्जाको किसिम

भवदीय,

(प्रमुख कार्यकारी अधिकृत)

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम र ठेगाना

अनुसूची-२

बुँदा नं. ९ को उपबुँदा २ को खण्ड (ड) संग सम्बन्धित

पुनरकर्जा तमसुकको नमूना

(क) एकमुष्ट पुनरकर्जा प्रदान गरिनेको हकमा

लिखितम धनीका नाम का.जि. का.म.न.पा. वडा नं... .. स्थित नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ कार्यालय आगे ..... जिल्ला.....पालिका.....वडा नं..... मा केन्द्रीय कार्यालय रहेको ऋण लिने ऋणीको नाम ..... बैंक/वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ४९ ले गरेको व्यवस्था अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकबाट आजका मितिमा रु. .... (अक्षरेपी ..... मात्र) कर्जा लिएको ठीक साँचो हो । उक्त कर्जा लिएको रकम वापत ऋणीले आफ्नो संलग्नबमोजिमको ग्राहक/ऋणीलाई प्रवाह गरेको कर्जा मध्ये संलग्न विवरण अनुसारको कर्जा र पुनरकर्जाको लागि यस बैंकलाई लेखिदिएको तमसुक धितो सुरक्षणको रूपमा राखिदिएका छौं । तपसिल बमोजिमको धितो सुरक्षणमा राखिएको कर्जाको विवरण तथा शर्तहरू ठीक साँचो हो । यस सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी विद्यमान नीतिगत व्यवस्था तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले समयसमयमा तोकेको शर्त/मापदण्ड पालना गर्नेछौं । शर्तहरू पालना नगरेमा उक्त धितो तथा .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम) ..... को अन्य चल-अचल सम्पत्ति समेतबाट उक्त रकम असुल गरी लिनु भनी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिको निर्णय/सहमति समेत रहेकोले नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ कार्यालय/विभाग, बालुवाटार, काठमाडौंमा बसी यो तमसुक लेखी धनी नेपाल राष्ट्र बैंकमा चढायौं । तपसिल

क. धितोको विवरण : संलग्नबमोजिम

ख. शर्तहरू:

१. ... .. अवधिका लागि मात्र यो पुनरकर्जा सुविधा प्रदान गरिएको छ ।
२. पुनरकर्जा वापत नेपाल राष्ट्र बैंकलाई वार्षिक ..... प्रतिशतका दरले ब्याजसहित एकमुष्ट रूपमा साँवा ब्याज बुझाउनु पर्नेछ ।
३. सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने आफ्ना ग्राहक ऋणीलाई बढीमा ... प्रतिशतसम्मथप ब्याज कायम गर्नुपर्नेछ। यस्तो ब्याजदर पुनरकर्जा वापतको रकम उपयोग भएसम्म कायम हुनेछ ।
४. निर्धारित समयभित्र पुनरकर्जा भुक्तान नगरेमा एक प्रतिशत पेनाल ब्याजदर लाग्नेछ । नेपाल राष्ट्र बैंकले ऋणी बैंक वा वित्तीय संस्थाको खाता खर्च (Debit) गरी उक्त रकम असुलउपर गर्नसक्नेछ ।
५. पुनरकर्जा उपभोग गरेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले साँवा/ब्याज भुक्तानी म्याद समाप्त भएको दिन सो रकम भुक्तानी नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंकस्थित सम्बन्धित संस्थाको जुनसुकै खाता खर्च लेखी कर्जा असुलउपर गरी लिन र सोको खर्च गर्ने अख्तियारी नेपाल राष्ट्र बैंकलाई रहनेछ । यसमा पछि कुनै उजुरी वा दावी लाग्ने छैन ।
६. धितोको रूपमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई दिइएको तमसुकमा उल्लिखित कर्जाको जोखिमलगायत सबै जिम्मेवारी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... कै हुनेछ ।

७. ऋणी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले धितो स्वरूप राखेको तमसुकमा उल्लेख भएको ग्राहकको चलअचल सम्पत्ति र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट कर्जा लिई लगानी गरेको उद्योग तथा व्यवसाय समेतको नेपाल राष्ट्र बैंक वा बैंकको प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत निरीक्षण गर्दा उपलब्ध गराउनु वा देखाउनुपर्नेछ ।
८. पुनरकर्जा सुविधाको सम्बन्धमा समयसमयमा मागेको विवरण तोकिएको बखत म्यादभित्र ऋणी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
९. धितो सुरक्षणमा लिइएको सुरक्षणमा पहिलो दावी (First Charge)नेपाल राष्ट्र बैंकको हुनेछ ।
१०. ऋण प्रयोग सम्बन्धमा ऋणीले यसैसाथ संलग्न नीतिगत शर्त तथा मापदण्डहरू पालना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ । सोबमोजिम नगरेमा प्रचलित नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ तथा बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐन, २०७३ अनुसार सजाय भएमा मञ्जुरी छ ।
११. यस तमसुकको शर्त र मापदण्डमा आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकले परिमार्जन वा संशोधन गर्नसक्नेछ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त व्यक्ति (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)... को तर्फबाट

दस्तखत :

दस्तखत :

नाम :

नाम :

पद :

छाप:

पद :

छाप :

विभाग/कार्यालय :

विभाग/कार्यालय:

इति सम्बत् ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम् ।

धितोको विवरण

परियोजना वा ऋणीको नाम	धितो सुरक्षणमा राखिएको कर्जा

(ख) ग्राहक ऋणी अनुसार प्रदान गरिने पुनरकर्जाको हकमा

लिखितम धनीका नाम का.जि. का.म.न.पा. वडा नं... .. स्थित नेपाल राष्ट्र बैंक, बैकिङ्ग कार्यालय आगे .....पालिका.....वडा नं..... मा केन्द्रीय कार्यालय रहेको ऋण लिने ऋणीको नाम .....जिल्ला..... बैंक/वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ४९ ले गरेको व्यवस्था अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकबाट आजका मितिमा रु. .... (अक्षरेपी ..... मात्र) कर्जा लिएको ठीक साँचो हो ।

उक्त पुनरकर्जा लिएको रकम वापत ऋणीले आफ्नो निम्नबमोजिमको ग्राहक/ऋणीलाई प्रवाह गरेको कर्जामध्ये संलग्न विवरण अनुसारको कर्जा र पुनरकर्जाको लागि यस बैंकलाई लेखिदिएको तमसुक पुनरकर्जा सुविधाको लागि धितो सुरक्षणको रुपमा राखिदिएका छन् । तपसिलबमोजिमको धितो सुरक्षणमा राखिएको कर्जाको विवरण साँचो हो । यस सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी विद्यमान नीतिगत व्यवस्था तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले समयसमयमा तोकेको शर्त तथा मापदण्ड पालना गर्नेछौं । शर्त तथा मापदण्डहरू पालना नगरेमा उक्त धितो तथा ऋणी बैंकको अन्य चलअचल सम्पत्ति समेतबाट उक्त रकम असुल गरी लिनु भनी ..... (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... को सञ्चालक समितिको निर्णय/सहमति समेत रहेकोले नेपाल राष्ट्र बैंक, बैकिङ्ग कार्यालय, ..., काठमाडौंमा बसी यो तमसुक लेखी धनी नेपाल राष्ट्र बैंक समक्ष बुझायौं ।

तपसिल

क. धितोको विवरण

परियोजनाको नाम	धितो सुरक्षणमा राखिएको कर्जाको विवरण	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त पुनरकर्जा

ख. शर्तहरू:

१. ... .. अवधिका लागि मात्र यो पुनरकर्जा सुविधा प्रदान गरिएको छ ।
२. पुनरकर्जावापत नेपाल राष्ट्र बैंकलाई वार्षिक ..... प्रतिशतका दरले ब्याजसहित एकमुष्ट रुपमा साँवा ब्याज बुझाउनुपर्नेछ ।
३. सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पुनरकर्जा प्राप्त गर्ने आफ्ना ग्राहक ऋणीलाई बढीमा ... प्रतिशतसम्मब्याज कायम गर्नुपर्नेछ । यस्तो ब्याजदर पुनरकर्जावापतको रकम उपयोग भएसम्म कायम हुनेछ ।
४. निर्धारित समयभित्र पुनरकर्जा भुक्तान नगरेमा एक प्रतिशत पेनाल ब्याजदर लाग्नेछ । नेपाल राष्ट्र बैंकले ऋणी बैंक वा वित्तीय संस्थाको खाता खर्च (Debit) गरी उक्त रकम असुल उपर गर्नसक्नेछ ।
५. पुनरकर्जा उपभोग गरेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले साँवा/ब्याज भुक्तानी म्याद समाप्त भएको दिनसो रकम भुक्तानी नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंकस्थित सम्बन्धित संस्थाको जुनसुकै खाता खर्च लेखी कर्जा असुलउपर गरी लिन र सोको खर्च गर्ने अख्तियारी नेपाल राष्ट्र बैंकलाई रहने छ । यसमा पछि कुनै उजुरी वा दावी लाग्नेछैन ।

६. धितोको रूपमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई दिइएको तमसुकमा उल्लिखित कर्जाको जोखिमलगायत सबै जिम्मेवारी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... कै हुनेछ ।
७. ऋणी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले धितो स्वरूप राखेको तमसुकमा उल्लेख भएको ग्राहकको चलअचल सम्पत्ति र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट कर्जा लिई लगानी गरेको उद्योग तथा व्यवसाय समेतको नेपाल राष्ट्र बैंक वा बैंकको प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत निरीक्षण गर्दा उपलब्ध गराउनु वा देखाउनुपर्नेछ ।
८. पुनरकर्जा सुविधाको सम्बन्धमा समयसमयमा मागेको विवरण तोकिएको बखत म्यादभित्र ऋणी ..... (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
९. धितो सुरक्षणमा लिइएको सुरक्षणमा पहिलो दावी (First Charge)नेपाल राष्ट्र बैंकको हुनेछ ।
१०. ऋण प्रयोग सम्बन्धमा ऋणीले यसैसाथ संलग्न नीतिगत शर्त तथा मापदण्डहरू पालना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ । सोबमोजिम नगरेमा प्रचलित नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ तथा बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐन, २०७३ अनुसार सजाय भएमा मञ्जुरी छ ।
११. यस तमसुकको शर्त र मापदण्डमा आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकले परिमार्जन वा संशोधन गर्नसक्नेछ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त व्यक्ति (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम). को तर्फबाट अख्तियार

दस्तखत :

नाम :

पद :

विभाग/कार्यालय :

प्राप्त व्यक्ति

दस्तखत :

नाम :

पद :

विभाग/कार्यालय:

छाप:

छाप :

इति सम्बत् ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम् ।

अनुसूची-२क
बुँदा नं. ९ को उपबुँदा ३ को खण्ड (ड) सँग सम्बन्धित

पुनरकर्जा तमसुकको नमूना
(‘घ’ वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुलाई एकमुष्ट पुनरकर्जा प्रदान गरिनेको हकमा)

लिखितम धनीका नाम का.जि. का.म.न.पा. वडा नं... .. स्थित नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ कार्यालय आगे
.....जिल्ला.....पालिका.....वडा नं..... मा केन्द्रीय कार्यालय रहेको ऋण लिने ऋणीको नाम
..... बैंक/वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले पुनरकर्जा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक
ऐन, २०५८ को दफा ४९ ले गरेको व्यवस्था अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकबाट आजका मितिमा रु. .... (अक्षरेपी ..... मात्र) कर्जा लिएको ठीक साँचो हो । उक्त कर्जा लिएको
रकम वापत ऋणीले आफ्नो ग्राहक/ऋणीलाई प्रवाह गरेको कर्जा मध्ये संलग्न विवरण अनुसारको कर्जा र पुनरकर्जाको
लागि यस बैंकलाई लेखिदिएको तमसुक धितो सुरक्षणको रूपमा राखिदिएका छन् । तपसिल बमोजिमको धितो सुरक्षणमा
राखिएको कर्जाको विवरण तथा शर्तहरू ठीक साँचो हो । यस सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी विद्यमान नीतिगत
व्यवस्था तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले समयसमयमा तोकेको शर्त/मापदण्ड पालना गर्नेछौं । शर्तहरू पालना नगरेमा उक्त
धितो तथा ..... (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... को अन्य चल-अचल सम्पत्ति समेतबाट उक्त रकम असुल गरी
लिनु भनी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिको निर्णय/सहमति समेत रहेकोले नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ
कार्यालय/विभाग, बालुवाटार, काठमाडौंमा बसी यो तमसुक लेखी धनी नेपाल राष्ट्र बैंकमा चढायौं ।

तपसिल

क. धितोको विवरण : संलग्नबमोजिम

ख. शर्तहरू:

१. .... अवधिका लागि मात्र यो पुनरकर्जा सुविधा प्रदान गरिएको छ ।
२. पुनरकर्जा वापत नेपाल राष्ट्र बैंकलाई वार्षिक ..... प्रतिशतका दरले ब्याजसहित एकमुष्ट रूपमा साँवा ब्याज बुझाउनु पर्नेछ ।
३. निर्धारित समयभित्र पुनरकर्जा भुक्तान नगरेमा एक प्रतिशत पेनाल ब्याजदर लाग्नेछ । नेपाल राष्ट्र बैंकले ऋणी बैंक वा वित्तीय संस्थाको खाता खर्च (Debit) गरी उक्त रकम असुलउपर गर्नसक्नेछ ।
४. पुनरकर्जा उपभोग गरेका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूले साँवा/ब्याज भुक्तानी म्याद समाप्त भएको दिन सो रकम भुक्तानी नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंकस्थित सम्बन्धित संस्थाको जुनसुकै खाता खर्च लेखी कर्जा असुलउपर गरी लिन र सोको खर्च गर्ने अख्तियारी नेपाल राष्ट्र बैंकलाई रहनेछ । यसमा पछि कुनै उजुरी वा दावी लाग्ने छैन ।
५. धितोको रूपमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई दिइएको तमसुकमा उल्लिखित कर्जाको जोखिमलगायत सबै जिम्मेवारी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम).....कै हुनेछ ।

६. ऋणी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले धितो स्वरूप राखेको तमसुकमा उल्लेख भएको ग्राहकको चलअचल सम्पत्ति र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट कर्जा लिई लगानी गरेको उद्योग तथा व्यवसाय समेतको नेपाल राष्ट्र बैंक वा बैंकको प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत निरीक्षण गर्दा उपलब्ध गराउनु वा देखाउनुपर्नेछ ।
७. पुनरकर्जा सुविधाको सम्बन्धमा समयसमयमा मागेको विवरण तोकिएको बखत म्यादभित्र ऋणी .....(इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम)..... ले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
८. धितो सुरक्षणमा लिइएको सुरक्षणमा पहिलो दावी (First Charge)नेपाल राष्ट्र बैंकको हुनेछ ।
९. ऋण प्रयोग सम्बन्धमा ऋणीले यसैसाथ संलग्न नीतिगत शर्त तथा मापदण्डहरू पालना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ । सोबमोजिम नगरेमा प्रचलित नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ तथा बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐन, २०७३ अनुसार सजाय भएमा मञ्जुरी छ ।
१०. यस तमसुकको शर्त र मापदण्डमा आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकले परिमार्जन वा संशोधन गर्नसक्नेछ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट अख्तियार प्राप्त व्यक्ति (इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम).... को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त व्यक्ति

दस्तखत : दस्तखत :

नाम : नाम : मय ।

पद : छाप: पद : छाप :

विभाग/कार्यालय : विभाग/कार्यालय:

इति सम्बत् ..... साल ..... महिना ..... गते रोज ..... शुभम् ।

धितोको विवरण

परियोजना वा ऋणीको नाम	धितो सुरक्षणमा राखिएको कर्जा

अनुसूची-४

बुँदा नं. १२ को उपबुँदा १को खण्ड (छ) तथा बुँदा नं. १२ को उपबुँदा ३को खण्ड (ड) सँग सम्बन्धित

क. घरेलु उद्योग

१. हात वा खुट्टाले चलाउने र अर्धस्वचलित तान (ट्याण्ड लूम, पेडल लूम, सेमी-अटोमेटिक लूम, कपडा वार्पिङ्ग, परम्परागत प्रविधिबाट गरिने रङ्गाई, छपाई, सिलाई (तयारी पोशाक बाहेक) र बुनाई,
२. ऊन र रेशममा आधारित हाते बुनाईका राडी, पाखी, गलैँचा, पश्मिना, पोशाक, हातेकागज र सोमा आधारित वस्तु,
३. परम्परागत कलामा आधारित वस्तु,
४. परम्परागत मूर्तिकला,
५. तामा, पित्तल, ढलौट, काँस र जर्मन सिल्भर जस्ता धातुबाट हस्तनिर्मित भाँडावर्तन तथा हस्तकलाका सामान,
६. फलामबाट बनेका हस्तनिर्मित भाँडा वर्तन तथा घरायसी प्रयोगका चक्कु, चुलेसी, खुकुरी, हँसिया, कुटो, कोदालो जस्ता परम्परागत औजारहरु,
७. सुन चाँदीबाट हस्तनिर्मित गरगहना, वस्तु, भाँडा वर्तनरु बहुमूल्य, अर्ध-बहुमूल्य तथा साधारण पत्थर जडान भएका समेत),
८. स्वदेशमा उपलब्ध किमति, अर्ध किमति तथा साधारण पत्थर कटाई उद्योग, ग्रामीण ट्यानिङ्ग/छालाबाट हस्त निर्मित वस्तुहरु,
९. जुट, सवाइ घाँस, चोया, बाबियो, सुती धागो, अल्लो आदि प्राकृतिक रेशामा आधारित उद्योग,
१०. पत्थरकला (हुंगा कुँदर बनाइएका सामानहरु),
११. पौभा, थाङ्गा चित्र र अन्य परम्परागत चित्रकला,
१२. मुकुण्डो (मास्क) तथा परम्परागत संस्कृति दर्शाउने पुतली र खेलौना,
१३. परम्परागत संस्कृति, बाजागाजा र कला दर्शाउने विभिन्न प्रकारका हस्तकलाका वस्तु,
१४. काठ, हाड, सिङ्ग तथा माटो, चट्टान र खनीजका कलात्मक वस्तुहरु, सेरामिक्स तथा माटाका भाँडाकुँडा,
१५. हातले ईटा बनाउने उद्योग ।

ख. कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योग

१. फलफूल खेती वा फलफूल प्रशोधन,
२. खाद्यवस्तु उत्पादन र प्रशोधन तथा भण्डारण,
३. पशुपालन, पंक्षीपालन (अष्ट्रिच समेत), पशुपंक्षी प्रजनन र ट्याचरी (चल्ला काड्ने) व्यवसाय र अण्डा तथा मासु उत्पादन तथा प्रशोधन,

४. दूध उत्पादन तथा दुग्ध पदार्थ प्रशोधन उद्योग (दूधका परिकार उत्पादन समेत),
५. मत्स्यपालन, माछाभुरा उत्पादन, प्रशोधन एवं प्याकेजिङ्ग,
६. कृषि उपज प्रमुख कच्चापदार्थ हुने पशुपक्षिको दाना उत्पादन उद्योग,
७. रेशम खेती तथा रेशम प्रशोधन,
८. चिया बगान, चिया प्रशोधन,
९. कफी खेती, कफी प्रशोधन,
१०. जडिबुटी खेती, जडिबुटी प्रशोधन,
११. तरकारी बीउ विजन उत्पादन,
१२. तरकारी खेती, तरकारी प्रशोधन,
१३. हरित गृह (ग्रीन हाउस) स्थापना र सञ्चालन,
१४. मौरीपालन (मौरी प्रजनन, मह उत्पादन र प्रशोधन),
१५. पुष्प खेती, पुष्प प्रशोधन (माला बनाउने, सजावट गर्ने, गुच्छा बनाउने र बीउ विजन उत्पादन समेत) तथा पुष्पजन्य व्यवसाय,
१६. नर्सरी व्यवसाय, वनस्पति उद्यान स्थापना, संरक्षण तथा व्यवस्थापन, वनस्पति प्रजनन व्यवसाय (टिस्सु कल्चर समेत)
१७. रबर खेती, रबरको प्रारम्भिक प्रशोधन र सञ्चालन,
१८. शीत भण्डार, कृषि बजार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
१९. सामुदायिक, कबुलियति, साभेदारी र निजी वन तथा कृषि वनको स्थापना र व्यवस्थापन, अन्य गैर काष्ठजन्य वन पैदावार,
२०. नगदेबालीको व्यावसायिक खेती तथा प्रशोधन (जस्तै: ऊखु, कपास, सनपाट, सजिवन, स्वीट सरघम, स्टेभिया रेवौडिएन, जुट, अलैची, अदुवा, केशर, तेलहन मसलावाली, दलहन आदि तथा तिनको बीउ उत्पादन),
२१. वेत, बाँस खेती र वेत बाँस तथा अन्य प्राकृतिक रेशाजन्य उत्पादनहरु,
२२. बीउविजन प्रशोधन,
२३. स: मिल, फर्निचर लगायत काष्ठ उद्योग,
२४. पार्केटिङ सिजनिङ ट्रिटमेण्ट प्लाण्ट प्लाइउड, कम्पोजिट, बोर्ड जस्ता काष्ठजन्य उद्योग,
२५. कागज, रेजिन लगायत अन्य गैर काष्ठजन्य वन पैदावारमा आधारित उद्योग,
२६. च्याउ, नयाँ प्रविधिद्वारा बिरुवा उत्पादन गर्ने उद्योग (टिस्यूकल्चर), एग्रोफरेष्ट,
२७. कपास खेती कपास र कपासको बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन गर्ने ।

ग. ऊर्जा मुलक उद्योग

१. जलस्रोत, वायु, सौर्यशक्ति, कोइला, वायोमास वा अन्य नवीकरणीय स्रोतहरुबाट ऊर्जा उत्पादन गर्ने उद्योग,
२. विद्युत प्रसारण लाइन,
३. विद्युत वितरण प्रणाली,
४. बायो ग्यासमा आधारित ऊर्जा ।

घ. पुर्वाधार उद्योग

१. सडक, पुल, सुरुङ्ग,
२. रोपवे, रेलवे, ट्राम, ट्रलिबस, केबुल कार, मोनोरेल र स्लाईडिङ्ग कार,
३. हवाई धावन मार्ग/विमानस्थल,
४. औद्योगिक संरचना एवं पूर्वाधार कम्प्लेक्स,
५. ढल तथा ढल निकास,
६. खानेपानी आपूर्ति तथा वितरण,
७. सिँचाई पूर्वाधार,
८. निर्यात प्रशोधन क्षेत्र,
९. विशेष आर्थिक क्षेत्र,
१०. दूषित पानी प्रशोधन केन्द्र,

ड. पर्यटन उद्योग

१. पर्यटक आवास, मोटेल, होटेल, रिजोर्ट तथा रेष्टुराँ,
२. ट्राभल एजेन्सी, टुर अप्रेटर, हिलिङ्ग सेन्टर, क्यासिनो, मसाज स्पा,
३. साहसिक पर्यटन : ट्रेकिङ्ग, स्किङ्ग, पाराग्लाइडिङ्ग, वाटर ज्याफ्टिङ्ग, हट एयर ब्यालुनिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, प्यारा ग्लाइडिङ्ग, घोडचढी, हात्तीचढी, बन्जी जम्पिङ्ग, हिमाल आरोहरण, जिपफ्लायर, अल्ट्रालाइट, स्काइवाकिङ्ग स्काइडाइभिङ्ग र यस्तै प्रकारका अन्य साहसिक खेल,
४. गल्फ कोर्स, पोलो, पोनी ट्रेकिङ्ग, पदयात्रा,
५. ग्रामीण पर्यटन, होम स्टे तथा पर्यावरणीय पर्यटन, कृषि पर्यटन
६. साँस्कृतिक, धार्मिक, सभा सम्मेलन तथा खेलकुद पर्यटन,
७. मनोरञ्जन पार्क, वाटर पार्क
८. वन्यजन्तु आरक्ष,

च. सूचनातथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित उद्योग

१. टेक्नोलोजी पार्क,
२. आई.टि. पार्क,
३. वायोटेक पार्क,
४. सफ्टवेयर विकास,
५. कम्प्युटर तथा सम्बन्धित सेवाहरु,
६. साइबर क्याफे,
७. डिजिटल म्यापिङ्ग,
८. विजिनेस प्रोसेस आउटसोर्सिङ्ग (वि.पि.ओ.), नलेज आउटसोर्सिङ्ग
९. डाटा सेन्टर, डाटा माइनिङ्ग, क्लाउड कम्प्युटिङ्ग ।
१०. इन्टरनेट,
११. टेलिफोन, मोवाइल टेलिफोन, मोवाइल स्याटलाइट टेलिफोन,
१२. भू- उपग्रह (स्याटलाइट) स्थापना एवं सञ्चालन, भू-उपग्रह प्रसारकेन्द्र स्थापना, भिस्याट,
१३. ब्रोडब्याण्ड, पूर्वाधार, टेलिकम टावर, अप्टिकल नेटवर्क, स्याटलाइट नेटवर्क,

१४. एफ.एम. रेडियो, डिजिटल रेडियो सेवा,
१५. डिजिटल भू-सतही टेलिभिजन, स्याटलाइट टेलिभिजन, केबुल टेलिभिजन,
१६. रेकडिङ्ग स्टुडियो, प्रसारण स्टुडियो,
१७. प्रिन्ट मिडिया उद्योग, अडियो भिजुअल सामग्री उत्पादन उद्योग, विज्ञापन निर्माण उद्योग,
१८. सिनेमा उत्पादन, सिनेमाहल, मल्टिल्येलक्स सिनेमा हल, फिल्म सिटी निर्माण, फिल्म स्टूडियो निर्माण ।

छ. सेवामूलक उद्योग

१. यान्त्रिक कार्यशाला (वर्कशप),
२. छापाखाना तथा छपाई सम्बन्धी सेवा,
३. पेशागत अनुसन्धान तथा विकास, व्यवस्थापन, ईन्जिनियरिङ्ग तथा डिजाइन, कानूनी, लेखा, लेखापरीक्षण, शिक्षण प्रशिक्षण, शैक्षिक तथा प्राविधिक परामर्श सेवाहरु,
४. चलचित्र निर्माण, चलचित्र गृह र प्रसारण सम्बन्धी व्यवसाय,
५. प्रदर्शनी सेवा,
६. सांस्कृतिक तथा मनोरञ्जनात्मक व्यवसाय,
७. निर्माण व्यवसाय,
८. सार्वजनिक यातायात व्यवसाय,
९. फोटोग्राफी,
१०. अस्पताल,
११. नर्सिङ्ग होम, क्लिनिक, पोलिक्लिनिक, पुनरस्थापना गृह सञ्चालन, फिजियोथेरापी क्लिनिक, आयुर्वेद तथा अन्य वैकल्पिक अस्पताल,
१२. शारीरिक व्यायाम योग ध्यान तथा अभ्यास केन्द्र सञ्चालन,
१३. शिक्षण एवं प्रशिक्षण संस्था,
१४. पुस्तकालय, अभिलेखालय तथा संग्रहालय सेवा,
१५. प्रयोगशाला,
१६. हवाई यातायात सेवा,
१७. खेलकुद सेवा,
१८. शीत भण्डार सञ्चालन (गैरकृषिजन्य),
१९. हाउस वायरिङ्ग, इलेक्ट्रीकल फिटिङ्ग र मर्मत,
२०. फोहोरमैला संकलन तथा सरसफाई, फोहोरमैला पुनःप्रशोधन,
२१. निर्माण सम्बन्धी भारी उपकरण (हेभी इक्वीपमेण्ट) भाडा, मर्मत तथा सञ्चालन,
२२. पशु चिकित्सा सेवा,
२३. व्याट्री रिचार्जिङ्ग,
२४. स्वास्थ्य परीक्षण (एक्स-रे, सिटी स्क्यान, एम.आर.आइ, अल्ट्रासाउन्ड जस्ता सेवाहरु) तथा स्वास्थ्य परीक्षण प्रयोगशाला,
२५. निर्माण भइसकेका पूर्वाधारहरुको सञ्चालन गर्ने (जस्तै: सभा सम्मेलन भवन, खानेपानी आपूर्ति, इन्धन तथा इन्धनजन्य ग्यास आपूर्ति सम्बन्धी पाइप लाइन, गोदामघर तथा भण्डारण, विमानस्थल, बसपार्क, रङ्गशाला, स्पोर्टस् कम्प्लेक्स, रोपवे, सडक, सिँचाइ, विद्युत प्रसारण, विद्युत गृह, रेलवे सेवा, कार्गो कम्प्लेक्स, इनल्याण्ड क्लियरेन्स डिपो (आई.सि.डि.) आदि सेवा सञ्चालन गर्ने) व्यवसायहरु,

२६. खाद्यान्न कुटानी, पिसानी, पेलानी र प्याकिङ्ग गर्ने कार्य,
२७. कपडा तथा धागो रङ्गाई, साइजिङ्ग र कपडा छपाई (कपडा बुन्ने उद्योगले आफ्नो प्रयोजनको लागि गरेकोमा बाहेक)
२८. प्याकेजिङ्ग, रिफिलिङ्ग सेवा (एल.पी.जी. ग्यास रिफिलिङ्ग र सवारी ग्यास रिफिलिङ्ग गर्ने स्टेशन समेत),
२९. कुरियर सेवा,
३०. ड्राइक्लिनिङ्ग व्यवसाय,
३१. व्यूटी पार्लर,
३२. आन्तरिक सजावट (इण्टेरियर डेकोरेशन),
३३. सुरक्षा सेवा प्रदान गर्ने व्यवसाय,
३४. प्रकाशन सेवा,
३५. विज्ञापन सेवा,
३६. विज्ञापन सामग्री तयार गर्ने सेवा,
३७. आम सञ्चार सेवा,
३८. टेलिभिजनबाट प्रसारण गर्न बनाइएका कार्यक्रम र डकुमेन्ट्री टेलीफिल्म उत्पादन तथा प्रसारण,
३९. स्वाइल टेष्टिङ्ग सेवा,
४०. स्वास्थ्य (हेल्थ) क्लब,
४१. पानी प्रशोधन, ढुवानी तथा वितरण सेवा,
४२. जुलोजिकल पार्क सञ्चालन,
४३. जियोलोजिकल पार्क सञ्चालन,
४४. व्यवसाय सम्बर्द्धन सेवा (विजिनेस इन्क्यूबेसन सर्भिस),
४५. व्यापारिक कम्प्लेक्स सञ्चालन,
४६. वैदेशिक रोजगार सेवा
४७. वायोटेक पार्क,
४८. मल्टिप्लेक्स थियटर,
४९. पार्टि प्यालेस,
५०. सिलाई बुनाई, (बुटिक समेत)
५१. खनिज अध्ययन तथा अनुसन्धान,
५२. अनुसन्धान तथा विकास सेवा,
५३. सरसफाई सेवा
५४. कपडा तथा यार्न डाइङ्ग, यार्न साइजिङ्ग र कपडा प्रिण्टिङ्ग गर्ने व्यवसाय ।
५५. व्यवसायिक रुपमा गरिने पशु चिकित्सा सेवा,
५६. सर्भिस अपार्टमेण्ट,
५७. फुड कोर्ट, क्याटरिङ्ग, घुम्ती खाद्य स्टल
५८. उपकरण मर्मत तथा जडान, रेडी मिक्स कंक्रीट, निर्यात गृह, प्रविधि तथा आविष्कार केन्द्र सुविधायुक्त कार्यलयस्थल प्रदान सेवा ।

ज. राष्ट्रिय प्राथमिकताप्राप्त उद्योग

१. घरेलु उद्योग
२. उर्जामूलक उद्योगहरू,
३. कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योग,
४. पर्वधार उद्योग,
५. निर्यातमूलक उद्योग,
६. पूर्वाधारसहितको साहसिक पर्यटन, ग्रामीण पर्यटन, पर्यावरणीय पर्यटन, गल्फ कोर्स, पोलो, पोनी ट्रेकिङ, पदयात्रा पर्यटन, वाटर च्याफ्टिङ, सभा सम्मेलन पर्यटन, खेलकुद पर्यटन, धार्मिक पर्यटन, सांस्कृतिक पर्यटन, मनोरञ्जन पार्क निर्माण तथा सञ्चालन, वन्यजन्तु आरक्षण,
७. खानी तथा खनिजजन्य उद्योग, पेट्रोलियम तथा प्राकृतिक ग्यास तथा इन्धन अन्वेषण तथा उत्पादन,
८. स्वदेशी चुनहुङ्गा प्रयोग गरी क्लिङ्गर तथा सिमेन्ट उत्पादन गर्ने उद्योग, लेदो रेशा पल्प तथा कागज, चिनी, रासायनिक मल (मिश्रण बाहेक), प्राङ्गारिक मल, जुत्ता चप्पल धागो उत्पादन सम्बन्धी, पुष्प खेती (फ्लोरिकल्चर), स्वदेशी कच्चा पदार्थमा आधारित रबरको प्रारम्भिक प्रशोधन र रबरजन्य बस्तुको प्रशोधन इन्धन बचत गर्ने उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग प्रदूषण कम गर्ने उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग र अपाङ्गहरूले प्रयोग गर्ने साधन तथा उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग, कृषि यन्त्र उपकरण तथा औद्योगिक मेसिनरी बनाउने उद्योग, विद्युतबाट चल्ने सवारी साधनहरू उत्पादन गर्ने उद्योग, सर्पदंशको औषधि बनाउने उद्योग, आँखाको कृत्रिम लेन्स उत्पादन गर्ने उद्योग
९. अस्पताल, नर्सिङहोम, पशु अस्पताल एवं चिकित्सालय, स्वास्थ्य परीक्षण सेवा, स्वास्थ्य प्रयोगशाला, जैविक अनुसन्धानशाला र शिक्षण एवं प्रशिक्षण संस्थाहरू,
१०. सुचना प्रविधि उद्योग
११. निजी क्षेत्रबाट निर्माण र सञ्चालन हुने औद्योगिक क्षेत्र, विशेष आर्थिक क्षेत्र र उद्योग ग्राममा स्थापना भएका उद्योग,
१२. नेपाल सरकारको आवश्यक मापदण्ड बनाइ उच्च मूल्य र न्यून तौल/आयतन (हाइ प्राइस लो वेट/भोल्युम) भएको पहिचान गरी नेपाल सरकार राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिदिएको बस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग,
१३. नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको राष्ट्रिय एकीकृत व्यापार रणनीति (एन.टी.आई.एस.) ले निर्धारण गरेका बस्तु वा सेवाको उत्पादन गर्ने उद्योग

अनुसूची-५

बुँदा नं. १६ को उपबुँदा नं. ३सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक
 ... .. सुपरिवेक्षण विभाग
 काठमाडौं ।

मिति ... ..

पुनरकर्जाको त्रयमासिक विवरण

कर्जाको विवरण

क्र. स	ऋणीको नाम	कर्जा शीर्षक	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा भाखा नाघ्ने मिति	कर्जाको बक्यौता	पुनरकर्जाको विवरण		कैफियत
						लिएको मिति	रकम रु. (लाखमा)	

त्रयमास समाप्त भएको १५ दिनभित्र पेश गर्ने ।

... .. बैंक/वित्तीय संस्थाको तर्फबाट

दस्तखतः ... ..

नामः ... ..

पदः ... ..

छापः ... ..

विभाग/कार्यालयः ... ..